

พระราชบัญญัติ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
พ.ศ. 2521

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2521
เป็นปีที่ 33 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า "พระราชบัญญัติ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2502
- (2) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503
- (3) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2509

บรรดาบทกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติ
ไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้
ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม" หมายความว่า
การขยายกำลังและเพิ่มผลการผลิตของชาติทุกระดับทั่วทุกท้องถิ่น การแจกแจง
รายได้อย่างเป็นธรรม การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การทำให้ดีขึ้น

โดยทั่วถึงและทัดเทียมกัน ซึ่งภาวะการศึกษา อำนวย ที่อยู่อาศัย โภชนาการ และสวัสดิการอื่นของประชาชนตลอดจนกิจการที่เกี่ยวข้องกับการนั้น

"โครงการพัฒนา" หมายความว่า โครงการลงทุน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจหรือสังคมที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจน ระยะเวลาการดำเนินงานโดยแน่ชัด ซึ่งจะกระทำโดยส่วนราชการหรือ รัฐวิสาหกิจหน่วยหนึ่งหน่วยใดอันมิใช่เป็นการบริหารงานตามปกติของ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานนั้น ๆ

"แผนงาน" หมายความว่า ระบบการประสาน โครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกันตั้งแต่สองโครงการขึ้นไป ให้มีขั้นตอนการ ดำเนินงานที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน ในอันที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่ต้องการ

"แผน" หมายความว่า รายการเกี่ยวกับการประสาน โครงการพัฒนาและแผนงานต่าง ๆ ที่คัดเลือกมาแล้วของประเทศหรือของ ภาคหรือของกิจการบางสาขา บางประเภทในท้องถิ่นหนึ่งท้องถิ่นใด เพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการและให้สอดคล้องกับความสามารถ ทางด้านกำลังเงินและกำลังทรัพยากรอื่น ๆ

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า

(1) องค์กรของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรของรัฐบาล หรือกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ

(2) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (1) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่า ร้อยละห้าสิบหรือ

(3) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (1) และหรือ (2) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นที่มีความรู้ ความชัดเจน หรือมีประสบการณ์ในทางเศรษฐกิจและ

สังคมอีกไม่เกินเก้าคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และให้เลขาธิการ
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการ ก.พ.
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการนี้ด้วย

มาตรา ๘ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอแนะและให้ความเห็นเกี่ยวกับการ
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมต่อคณะรัฐมนตรี
- (2) พิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติกับข้อเสนออื่น ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แล้วทำความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- (3) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีในกิจการ
เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่นายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณา
- (4) จัดให้มีการประสานงานระหว่างสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับส่วนราชการและ
รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านการจัดทำแผนงานและโครงการพัฒนา
และในด้านการปฏิบัติตามแผน

มาตรา 7 ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่ง
คราวละสี่ปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา 8 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 7
กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้
ความสามารถ
- (5) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดย
ประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (6) คณะรัฐมนตรีให้ออก

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรี
อาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่
กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้
เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ได้
รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา 9 ในการประชุมของคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม
หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการ
คนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 10 การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา 11 การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก
กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียง
เท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 12 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ดำรง ศึกษา และวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ และสังคม เพื่อเสนอแนะจุดหมายและนโยบายแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

(2) พิจารณาแผนงานและโครงการพัฒนา ของกระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เป็นกระทรวง ทบวง หรือกรมและของรัฐวิสาหกิจใดร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจนั้น กับจัดประสานแผนงานและ โครงการพัฒนาเหล่านั้น เพื่อวางแผนส่วนรวมสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่ง ตามจุดหมายแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตามกำลัง ทรัพยากรที่มีอยู่ และตามลำดับความสำคัญก่อนหลังในการใช้ทรัพยากรนั้น

(3) ศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับกำลังเงิน กำลังคน และทรัพยากรอื่นที่มีอยู่และที่อาจหามาได้ และวางแผนการใช้และการจัดหา ทรัพยากรดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของรัฐ

✓ (4) จัดทำข้อเสนอ โดยหารือกับกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือ กรม ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณแผ่นดินในเรื่องที่เกี่ยวกับรายจ่ายประจำปี ของกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจ สำหรับเงินทรัพย์ ถาวรหลักที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้ง

จำนวนเงินที่ใช้จ่ายเพื่อการนี้ ไม่ว่าจะจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน เงินกู้ยืม
เงินกำไรที่ได้สะสมไว้หรือเงินอื่นใดก็ตาม

(5) ศึกษาและวิเคราะห์รายจ่ายที่จ่ายจริงสำหรับการ
การสร้างและการบำรุงรักษาสินทรัพย์ถาวรหลักที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขรายจ่ายเหล่านั้นเท่าที่จำเป็นให้
เกิดประสิทธิภาพในการสร้างและการบำรุงรักษาสินทรัพย์ถาวรหลักนั้น ๆ

(6) ศึกษาและวิเคราะห์รายจ่ายที่จ่ายจริงสำหรับ
การจัดบริการทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไข
รายจ่ายเหล่านั้นเท่าที่จำเป็น

(7) พิจารณาให้คำแนะนำและกำหนดหลักการให้
กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็น
กระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจเพื่อจัดทำแผนงานและโครงการ
พัฒนาที่จะขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในทางวิชาการ การเงิน การ
กู้ยืมและการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ

(8) ติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับผลงานตาม
โครงการพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่อ
อย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจ และให้
คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัด ปรับปรุง หรือยกเลิกโครงการพัฒนาอันหนึ่ง
อันใดเมื่อเห็นสมควร

(9) ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและภาวะเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ เพื่อเสนอนโยบายและมาตรการในการแก้ปัญหา เศรษฐกิจและสังคมระยะสั้น ในอันที่จะส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมของประเทศ

(10) ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและภาวะเศรษฐกิจ และสังคมของต่างประเทศที่จะมีผลกระทบกระเทือนต่อภาวะเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ

(11) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้ เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อเสนอ คำแนะนำ และความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามความในมาตรานี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ เพื่อทำความเห็นเสนอคณะรัฐมนตรี

มาตรา 18 ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่ เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจ เสนอโครงการพัฒนาหรือแผนงานต่อคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นประกอบการพิจารณากำหนด

งบประมาณรายจ่ายในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีงบประมาณ
หรือร่างพระราชบัญญัติเพิ่มเติมงบประมาณประจำปีงบประมาณ

มาตรา 14 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ มีอำนาจเรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการ
ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจ
ปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

(1) เสนอแผนงานและโครงการพัฒนา ตลอดจน
รายละเอียดทางวิชาการและการเงินกับสถิติและรายการต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่การ
ศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมทั้งเสนอแผนงานและ
โครงการพัฒนาที่ขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และรายการต่าง ๆ
ที่จำเป็นแก่การศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(2) เสนอข้อเท็จจริงที่จำเป็นเพื่อพิจารณาผลงาน
ของโครงการพัฒนาที่กำลังดำเนินการอยู่

มาตรา 15 ให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา 16 คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติอาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น
หรือคำแนะนำได้เมื่อเห็นสมควร

มาตรา 17 คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการ
อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติมีอธิบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา 9
มาตรา 10 และมาตรา 11 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 18 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควร
ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เพื่อให้เหมาะสม
กับการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในสถานการณ์ปัจจุบัน
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น
(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 95 ตอนที่ 89 วันที่ 20 สิงหาคม พุทธศักราช 2521)